

Narod sirota, zdrav, trikrat zdrav!
Narod Frančišek, zdrav, trikrat zdrav!
Pojdi kakor te Bog je poslal:
vsem boš besedo o pravem — o tihem —
veličju prinesel:
vsem, pod božjim solncem ugret,
v dalj bo zavonjal češminov cvet...

Zdrav, tisočkrat zdrav, moj narod Benjamin!
Zadnji med brati — najdražji brat!

O, kako čudno dehti češmin!

Pa najsi se kakorkoli zgodi
— v božjih, v dobrih rokah je vse —
naj živ ali mrtev — v svet
dehtel bo češminov cvet.

Pa naj živi in se razbohota,
ali — ali — tudi da nam umre:
meni edino češmin dehti,
meni češmin se nikdar ne ospe...

NA REKI

TINE DEBELJAK

Visoko gorí čas v opoldán.
V stoječe vodé sva se s čolnom zanesla,
pale so roke, oči in vesla
v lepo trudnost.

Kot cvet na visokih vodah visiva,
zibljeva v vetru se polnem medu;
ostro v oči se žar solнца razliva —
draga, zapri oči v lepem snu:
pesem ti pojem...

O, zibaj se čoln na temnih vodáh,
deklica moja v njem spi —
kot dete je dobra v mojih rokáh —
o deklica moja, le spi
s senco čez moje srce!

Solnce stoji v najvišjem loku,
vôde so razmaknile se v najširši krog.
O, v čolnu sva kot na blaženem otoku:
iz svete tišine se sklanja nad naju
sam dobri Bog...

NA PRELOMU

FRANCE SELJAK

1.

Visok človek, upognjena pleča, redki lasje, siva ozka brada, globoke, vdrte oči in viseče, šepetajoče ustnice. Na kolenih časopis; porasla žilnata roka je zatrepetala.

»Mislil je, da ne more živeti, zato je pogledal v samokres...«

Upokojeni učitelj Rafael Leban je že v mladosti iz navade govoril sam s seboj. Na starost se je pomenkoval po ure in ure. Še pred letom bi se bil razburil:

»Kaj se to pravi: ni mogoče živeti! Vse je mogoče!«

Tega dne — bilo je v jeseni, ko je že listje rumenelo in odpadalo — je pomislil globokeje. Jekleni nazori, ki so mu v slednji stiski kazali ravno pot, so se zamajali. Vprašal se je:

»Samo mislil je? Tako je zapisal časnikar, ki se mu zdi človeško življenje prav tako površno kot njegov poklic. Ali je ta mož razmišljal o vzroku? Vsako dejanje mora imeti svoj globok vzrok.«

Leban je sedel v kuhinji na stolici, ki jo je bil iz starega zaboja sam naredil. Zdajci se mu je telo še bolj upognilo, glava mu je zlezla nizko na prsi.

»Včasih v resnici ni mogoče živeti... Nekateri ljudje še samokresa nimajo in ne znajo z njim ravnati...«

Dvignil je glavo: ali ga ni poklicala žena?

Šel je iz kuhinje, stopil skozi prvo sobo in odprl vrata v spalnico. Na postelji je ležala žena: bleda, suhljata. Le temne oči in ko stanjevi lasje so bili neznano živi, vse drugo se je zdelo mrtvo.

Pogledal je družico z usmiljenjem, obenem z nejevoljo: saj ti ne morem pomagati! Koščena roka se je leno zganila na odeji. Ustnice so se premaknile prej nego je mož vprašal: »Rada bi jedla šató.«

Mož je molčal; oči so se odtrgale od koščenih rok in obstale na stenskem koledarju. Veliki črni številki: 27. »Treba je jajca in vina,« je pomislil. Tridesetega mu izplača banka pokojnino. V mošnjčku je tičal invalid za dvajset stotink. Otroci so ga bili položili pod tramvajška kolesa, da bi videli učinek, in so pozabili nanj. On ga je bil po-